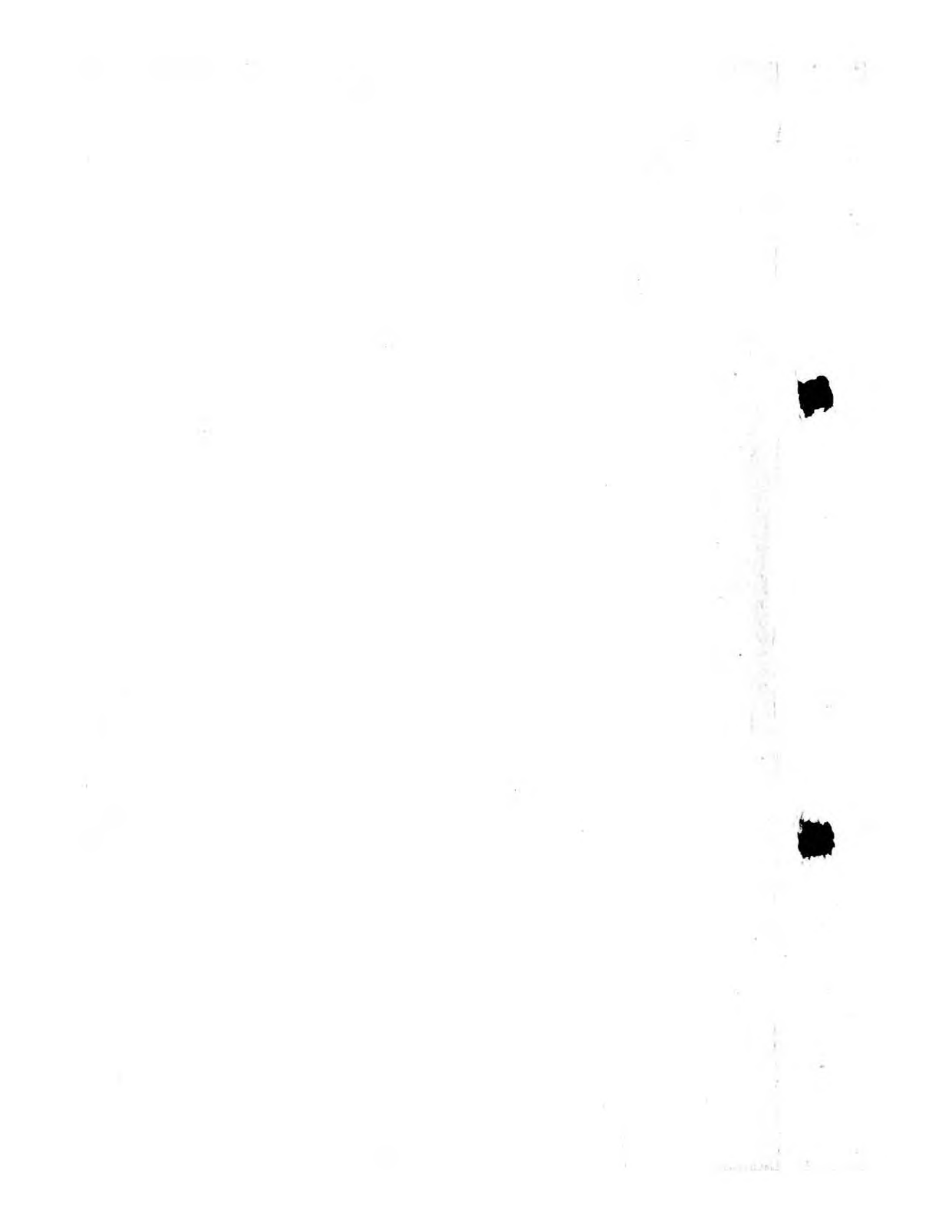

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

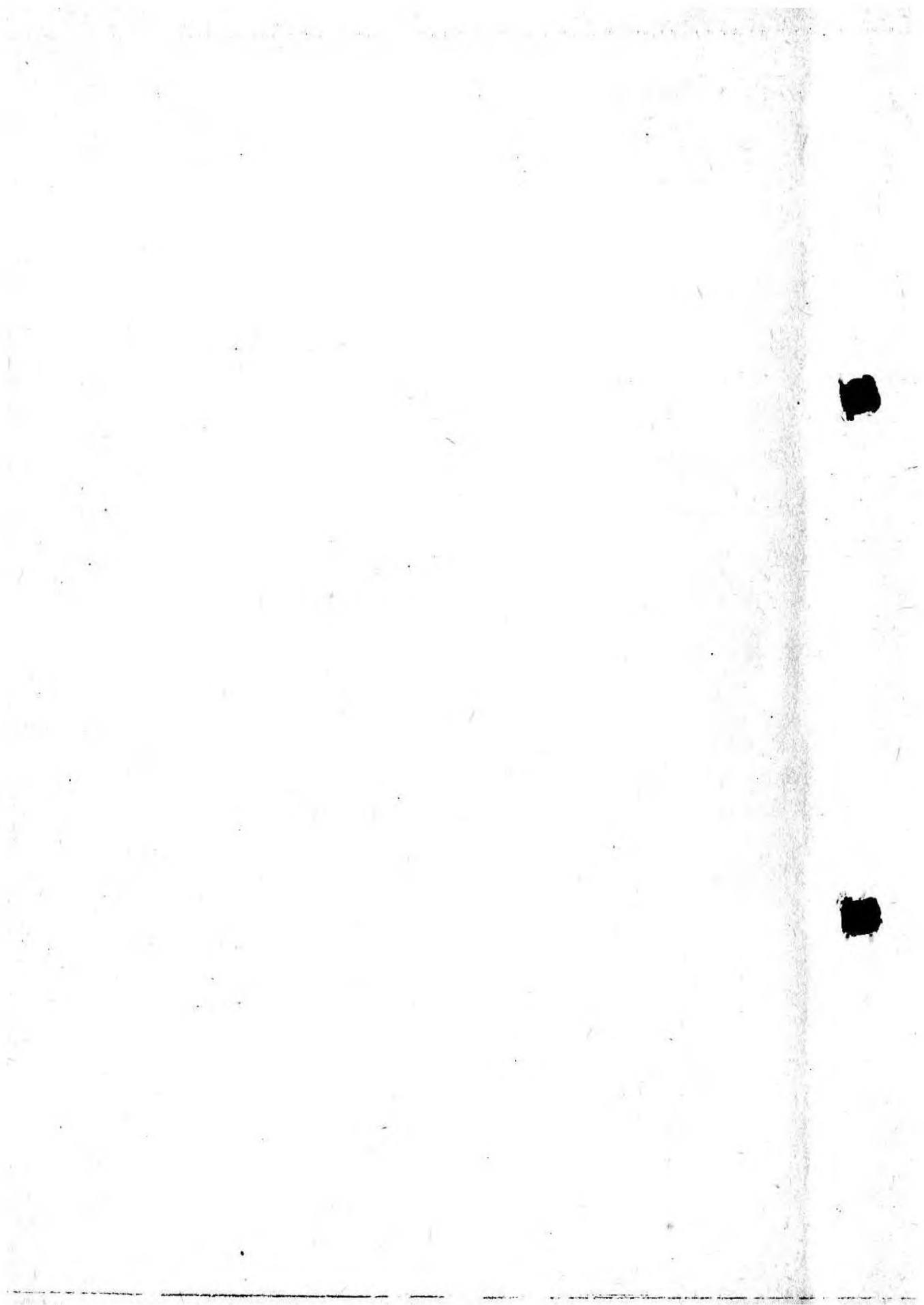
MÜSORFÜZET

1979. szeptember - december hó

A füzet tartalmazza:

A Magyar Karszt- és Barlangkutató
Társulat havi előadásait, valamint
közérdekű közleményeit.

Az MKBT Dokumentációs Szakosztálya 1979 őszén öt részből álló

"BARLANGDOKUMENTÁCIÓ"

c. speciális tanfolyamot indít

Előadó: Dr. Kordos László

november 12.	Terepi gyűjtőmunka
november 26.	Az adatok feldolgozása
december 10.	Barlangkataszterezés
január	Dokumentációs gyűjtés
január	A hazai barlangdokumentáció helyzete

Az előadások hétfői napokon 17.00 órai kezdettel a MTESZ Székházban /Budapest, V., Kossuth Lajos tér 6-8./ a III. emelet 337-es sz. termében kerülnek megrendezésre.

Az előadásokat minden MKBT tag díjtalanul látogathatja.

november 19. /hétfő/

17.00 óra Dr. Kósa Attila
Barlangok Libiában
/vetítettképes előadás/

Az előadás Libia Földközi-tenger partvidékeinek barlangjait mutatja be melyek az észak-keleti Zöld hegységben és az északnyugati Nefusza hegységben keletkeztek mészkőben, dolomitban, gipszben. Bemutatásra kerülnek a Nefusza hegységbeli barlanglakások és táluszbarlangok is.

Az előadás helye:

Budapest, V.
Kossuth Lajos tér 6-8.
III. em. 337. sz.

December 3. /hétfő/

17.00 óra

Maucha László

Az Alsó-hegyi zombolyok nyomjelzése és a kísérletek hidrográfiai és módszertani eredményei

A VITUKI és a zsolnai IGHP 10 éves működése során számos nyomjelzési kísérletet végzett az Alsó-hegy hidrogeológiai feltárására. A kísérletek alapján kijelölhető a Bódva-völgyi és Torna-völgyi források vizgyűjtő területének valószínű határa, következtetni lehet a felszínalatti áramlási viszonyokra és több új módszertani kérdés tisztázására is sor került.

Az előadás helye:

Budapest, V.,
Kossuth Lajos tér 6-8.
III. em. 337.sz.

H I R E K

Az Alba Regia Barlangkutató Csoport nyári tábora alatt, jelentős új oldalágat tárt fel az Alba Regia-barlangban, melyet Bertalan-ágnak neveztek el. Az új járat eddig felmért hossza 300 m, a bejárat alatti mélysége 150 m. Végpontját egy kb. 20 m hosszú, sáros szifon alkotja, mely járhatatlanul lapos, de továbbvezet.

A csoport ugyancsak a nyári tábor során a kistérségi Ördöglyuk /I.-51/ víznyelőjéből egy 60 m mélységű, tágas zsombolyt tárt fel.

A barlang lépcsőzetes aknáin fehér színű jura mészkőben haladnak és lefelé tágulnak. Alján a laza omladékból erős huzat érezhető.

Sz. F.

Tési-fennsíkron feltárt, majd beomlott 75 m mély Csipkés-zsombolyt /I.-28/ az Alba Regia Barlangkutató Csoport tavasszal újra kibontotta, bejáratit aknáját kiácsolta és 1979. augusztus 15-én lezárta.

Sz. F.

A Vörös Meteor TE Diogenes Barlangkutató Csoportja 1979. augusztus 25. és szeptember 2 között - lengyel barlangkutatókkal közösen - expedíciót szervezett a Világ 14. legmélyebb barlangjába, a Nyugati Tátrában található Sniezna-barlangba. Az expedíció során a csoport 9 tagja közül öten elérték a 783 m mélységben a továbbjutást elzáró szifont, amely a barlang jelenlegi végpontja.

T. A.

A Vörös Meteor Diogenes Barlangkutató Csoportja 1979. július 28 és augusztus 12 között tartotta nyári táborát Répáshuta-Kövesváradon, 17 kutató részvételével.

A tábor során sem a Pénzpataki-viznyelőben, sem a Diósi-nyelőben nem sikerült új járatokat találni.

A résztvevők a Pénzpataki-viznyelőben stéget építettek - későbbi merülés előkészítésére-, a mérési fix pontokkal pedig eljutottak a Nagy-falig. A szifon vízszintjét állandó szivattyúzás mellett 2 m-rel sikerült lesüllyeszteni. A Diósi-krátert tovább mélyítették 1,2 m-rel, a többi kutatási területen pedig kisebb munkálatokat végeztek.

T. A.

A TDK Karszthidrológiai Szakcsoport 1979. augusztus 21-től szeptember 6-ig rendezte meg szokásos nyári kutatótáborát a Létrástetőn. A Szomorú-völgyi dolomitbánya közelében új barlangot tártak fel, melynek mélysége jelenleg 70 m, hossza kb. 200 m. Az új járatot tágas termek, kőzettani változatosság, kevés, de szép cseppkőképződmények jellemzik.

A tekenősi Fekete-barlangban a kutatók az Ember-terem környékén újabb kb. 150 m-es járatot fedeztek fel, melynek térképezése folyamatban van.

A Fekete-barlang jelenlegi bejáratának omlásveszélye miatt, a kutatók a szomszédos töbör megbontásával kívánnak új bejáratot kialakítani. A bontást a tábor után tovább folytatják.

A Hajnóczy József Barlangkutató Csoport 1979. július 14. és 30. között rendezte meg XVII. Odorvári Kutató Táborát.

A csoport munkájában mintegy 25 fő vett részt. Az ezévi feltáró munkálatokat siker kísérte, mivel a korábbi évek légáramláskutatás eredményeként sikerült feltárni egy új részt. A feltárást követő térképezés alapján az ujonnan megismert rész hossza 188 m, szintkülönbsége 60 m. Az Odorvári Hajnóczy-barlang hossza így 1134 m.

V. Cs.

A Cholnoky Jenő Barlangkutató Csoport VII. hó 1. és 10. között 30 fővel a Hárskuti fennsíkron Klein puszta melletti táborhellyel szervezte meg 1979. évi kutatótáborát. Feltáró munka a Cholnoky Jenő viznyelő-barlangban, a Gy-12 és K-1 jelű viznyelőkben folyt. A kutatás jelenlegi állása szerint legreménykeltőbb a J-12 jelű viznyelő, ahol a feltárt omladékos barlangszakasz 10-es mélységű és 10-nél nagyobb hosszúságú.

Munkacsoportok ezenkívül ismert barlangok katasztere-zésével, források adatainak gyűjtésével és feldolgozásával, viznyelők topográfiai, morfológiai és növénytanai térképezésével, klimatológiai észlelésével foglalkoztak. Ezenkívül külön csoportok foglalkoztak a terület áttekintő karsztmorfológiai térképezésével, üledék minták gyűjtésével és fotózással.

Dr. V. M.

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem és Kertészeti Egyetem Barlangkutató Csoport szervezésében a Kubai Tudományos Akadémia meghívására 6 fős barlangkutató expedíció járt Kubában. A csoport résztvevői közül 3 fő az MHSz Debreceni Könnyűbuvár Klub tagja.

Az expedíció utvonala volt : Copacruz tengerparti teraszok és barlangok; Trinidad, Martin-barlang, a világ legnagyobb cseppkövének megtekintése; Matanzas, Bellamare-barlang; Vináles karsztkupok.

Az expedíció feltérképezett 1.000 m barlangot ebből új 400 m. Vízalatti barlangban elért legmélyebb merülési mélység 20 m.

Az expedíció szakmai vezetője Szenthe István, szervezője Dr. Nagy Sándor volt.

Cz. L.

Az MHSZ Debreceni Könnyűbuvár Klub műszaki vezetője, FODOR GÉZA barlangkutató könnyűbuvár a Miskolc-Tapolcai vizalatti barlang 20 m szakaszainak felfedezője a Szalajka-forrás vizalatti járatainak felderítése alkalmával 20 m-es vizalatti mélységben 1979. VII. 14-én életét veszítette.

A baleset kivizsgálása folyamatban van.

Cz. L.

A Bükk-hegységben Bánkut közelében lévő Diabáz-barlangban augusztus 24-én baleset történt.

A Gödöllői Agrártudományi és Kertészeti Egyetem barlangkutatói közül Cirják Erzsébet 70 m mélységben egy 8 m mély aknába zuhant /Körte-kürtő/.

A mentést az MHSZ Debreceni Könnyűbuvár Klub helyszínen tartózkodó tagjai kezdték meg és 5 órás megfeszített munkával felszínre hozták a medencecsonttörést, nyakcsigolyarepedést és agyrázkódást szenvedett sérültet.

Cz. L.

1979. szeptember 29-én hosszantartó betegség után elhunyt

id. Schönviszky László

Társulatunk tiszteleti tagja.

Temetésére 1979. október 10-én került sor a Rákoskereszturi Új Köztemetőben, ahol a Társulat nevében Dr. Láng Sándor elnök búcsubeszédben méltatta a magyar barlangkutatók által oly nagyon tisztelt és szeretett Laci bácsi hosszú és igen eredményes barlangkutató tevékenységét.

Sz. K.

1979. október 1-én hosszú szenvedés után 88 éves korában elhunyt

Dr. Tulogy János

a kolozsvári Bolyai János Tudományegyetem nyugalmazott professzora, Társulatunk tiszteleti tagja. Október 4-én Kolozsváron a Házsongárdi temetőben helyezték örök nyugalomra. A kiváló földrajztudóstól, az erdélyi karsztvidékek és barlangok egyik legjobb ismerőjétől tisztelettel és el nem muló szeretettel búcsuzik minden magyar karszt- és barlangkutató.

D. Gy.

A Magyar Állami Földtani Intézet befejezte a Mátra-szöllős határában lévő Fügő-kői-barlang őslénytani ásatásait. A Mátrában ez az első andezitben kialakult üreg, amelyben pleisztocén csontmaradványok ása - tásra alkalmas mennyiségben halmozódtak fel.

K. L.

1979. szeptember 28. - október 21-e között a Mücsarnok adott otthont HORLING ROBERT fotóművész kiállításának. A három teremből álló kiállítás egyik termében a Baradla-barlangban készült 38 db. fekete-fehér és színes felvételeket tekinthettük meg.

Sz. K.

Értesítjük a T. Tagságot, hogy Dr. BÖCKER TIVADAR főtitkár másirányu elfoglaltsága miatt kérte az elnökséget, hogy munkája alól meghatározatlan időre mentesítse. A Társulat 1979. június 21-i elnökségi ülése a kérést elfogadta és a főtitkári teendők ellátására HAZSLINSZKY TAMÁS-t kérte fel.

Titkárság

Megjelent a Karszt- és Barlang 1978.I-II. összevont száma, amit a tagság a befizetett 1979. évi tagdíj fejében kapta, ill. kapja meg.

Titkárság

A műszaki értelmiség három évtizedes harca a szocialista Magyarorszáért c. dokumentumgyűjtemény jelent meg.

Az első kötet a műszaki értelmiség helyzetét mutatja be a népi demokratikus forradalomban 1945-1948. között.

A több mint 10 ives könyv a felszabadulást követő időszak sok érdekes dokumentumát teszi hozzáférhetővé, jól mutatja meg a felszabadulás utáni első esztendőik törekvéseit és eredményeit. A kötet megrendelhető, ill. megvásárolható a MTESz, ill. az egyesületek titkárságán.

Ára: 50.- Ft.

Titkárság

Szeptember 16-23 között Bécsben rendezték meg a szervezett osztrák barlangkutatók 100. évfordulója alkalmából a "Barlangkutatók története" c. nemzetközi szimpóziumot.

Társulatunkat a rendezők meghívására Csekő Árpád, Hazslinszky Tamás és Székely Kinga képviselte, Dr. Dénes György a Magyar Természetbarát Szövetség Barlangbizottsága képviselőjeként volt jelen.

A magyar küldöttek sikeres előadásokkal járultak hozzá a több mint 100 bel- és külföldi részvétellel lezajlott rendezvény sikeréhez.

H. T.

Zakopaneban tartotta 1979. október 2-ától 5-ig V. konferenciáját valamennyi ország barlangi mentőszolgálatának szervezete, a Nemzetközi Szeleológiai Unió Barlangmentési Bizottsága. A konferencián részt vett az Unió elnöke és főtitkára is. A Magyar Barlangi Mentőszolgálatot Dr. Dénes György, Taródi Péter és Csernavölgyi László képviselték. A konferencia végén a Bizottság tanácsa szervezeti módosításokat határozott el, jelentősen kibővítette a nemzetközi szervezet hatáskörét és működési területét, majd a tisztújítás során a szervezet főtitkárává Dr. Dénes Györgyöt a Magyar Barlangi mentőszolgálat vezetőjét választotta meg.

D. Gy.

A Tanácsok Közlönye XXVIII. évfolyam 33. számában /1979. szeptember 28./ megjelent az Országos Környezet és Természetvédelmi Hivatal elnökének 4/1979 /TK.33/ OKTH számú utasítása az Országos Környezet és Természetvédelmi Hivatal Barlangtani Intézete létesítéséről szóló 2/1975 /TK.21/ OTVH számú utasítás hatályon kívül helyezéséről.

- 1./ Az Országos Természetvédelmi Hivatal Barlangtani Intézet létesítéséről szóló 2/1975 /TK.21/ számú utasítás hatályát veszti.
- 2./ Ez az utasítás 1979. október 1-én lép hatályba.

Dr. Gonda György sk.
államtitkár

Országos Környezet és Természetvédelmi Hivatal elnöke

A Közlöny ugyanebben a számában jelent meg az Országos Környezet és Természetvédelmi Hivatal elnökének 3/1979 /TK. 33/ OKTH számú utasítása a Hivatal Területi Szerveinek szervezetéről és működéséről.

Az utasítás 4. számú melléklete, mely a Hivatal felügyelőségeinek természetvédelmi hatósági feladatait határozza meg 5. és 6. pontjában intézkedik az új barlangok feltárásával kapcsolatos teendőkről és a barlangkutatási engedélyek kiadásáról.

Az illetékes felügyelőség:

5. átveszi, vagy jegyzőkönyvbe foglalja barlangfelfedezésről vagy feltárásról szóló bejelentést. Helyszini szemlét tart a barlang pontos helyének, méreteinek és természetvédelmi szempontból lényeges egyéb jellemzőinek azonosítása végett.
6. engedélyezi a barlang kutatását, a gyógybarlangok kivételével pedig barlang használatát természetes alkatának megváltoztatását illetőleg jóváhagyja az erre irányuló tervet.

A barlangkutatási engedélyek részletes ügyrendjéről, valamint, hogy a Barlangtani Intézet többi korábbi hatáskörébe utalt feladatokat a jövőben ki, hol és milyen formában látja el, Társulatunk tájékoztatást még nem kapott.

Európai Regionális Szpeleológiai Konferencia
Szófia, Bulgária
1980. szeptember 22-28.

I. Körlevél

/kivonatos ismertetés/

I. Program:

- Szeptember 17-20.** - A/kirándulás
- Szeptember 21.** - Regisztrálás, városnézés
- Szeptember 22-28.** - a, Szekció ülések az egyes szekciókban a Kliment Okhridski Szófia egyetemen.
- UIS Végrehajtó Bizottságának ülése
 - Kulturprogram
 - Találkozó a Turista Szövetség és a Bulgáriai Tudományos Dolgozók Szövetségének képviselőivel.
 - b, B/kirándulás
- Szeptember 29-
Október 2.** - C/kirándulás

II. A konferencia tudományos szekciói

- a./ Karszföldtan és karsztt tektonika.
- b./ A felszíni és felszínalatti karszt geomorfológiája, barlanggenetika.
- c./ A karsztok és barlangok vízföldtani és éghajlati adottságai.
- d./ A karsztok hidrogeológiája, a karszt fizikokémiája.
- e./ Bioszpeleológia /barlangélettan/.
- f./ Barlangrégészet, barlangóslénytan.
- g./ Felszínalatti /barlangi/ térképezés.
- h./ Barlangi idegenforgalom, barlangok, karsztok és karsztvizek védelme.
- i./ Gyakorlati szpeleológiai és barlangi mentési munkálatok.

III. Konferencián való részvétel

- a./ Teljes jogu résztvevő: résztvehet a konferencia valamennyi ülészakán, előadást tarthat és megkapja a konferencia anyagát.
- b./ Kísérő tag: résztvehet a konferencia ülésein és a kísérők számára rendezendő programokon.
- c./ Részt nem vevő tagok: előadást küldhetnek be, amit a konferencián felolvashatnak és a kiadványban megjelenik.

- d./ Fiatall barlangkutatók: a konferencián nem tart-
hatnak előadást és nem küldhetnek be dolgozatot.

IV. Konferencia részvételi díja

Teljesjogu tag	40 §
Kiséző	30 § -nak megfelelő szocialista
Részt nem vevő tag	30 § valuta
Fiatall barlangkutató	20 §

V. Az előadások elkészítésének és megtartásának módja

- a./ Az előadások angol, francia, német, orosz, olasz, spanyol, bulgár nyelven tarthatók meg, ill. küldhetők be.

Az előadásokhoz A/4 formátumu rövid angol vagy francia kivonatot kell csatolni. A kivonatokat A/4 formátumu jó minőségű papírra 2-es sortávolsággal gépelve 1979. december 30-ig kell megküldeni.

- b./ A dolgozat terjedelme nem haladhatja meg a 1200 szót A/4-es formátumu papíron. Beküldendő 2 példányban fekete-fehér fotókkal, ill. egyszínű ábrákkal 1980. május 1-ig.

- c./ A határidőre be nem küldött dolgozatok a kiadványban nem jelennek meg.

- d./ Az előadások ideje a bemutatással együtt 12 perc, a vita 10 perc.

VI. Kirándulások

"A" Kirándulás /Kongresszus előtt/

1980. szeptember 17-20. /négy nap, 3 éjszaka szállodában.

Részvételi díj: 46 \$/fő
83 \$/2 fő

Utvonal:

Szófia-Lakatnik v.á. - Lemnata Dupka barlang - Vratza város - Ledenika barlang: idegenforgalmi barlang; Belyar barlang, amely egy szakadékos kúrtóban helyezkedik el - Zmeiyova dupka barlang barlangászok számára; Ponora barlang, tavasbarlang 3500 m; Belogradchik város - Magura bemutatóbarlang - trogloditic barlangi festmények; Vidin város, városnézés, vár megtekintése, Nemzeti Múzeum megtekintése visszautazás Szófiába V Vratza-Karlukovo faluban lévő barlangászati üdülő érintésével /Bulgária klasszikus karszterülete/; Sayova duka barlang /idegenforgalmi barlang/ és Bulgária legnagyobb Glava Panega nevű karsztforrása - Szófia.

"B" Kirándulás /konferencia alatti kirándulás/

B1 - Szófia - Lakatnik v.á. - Temnata dubka tavasbarlang - Szófia.

Részvételi díj 8 \$

B2 - Szófia-Bosnek falu - Duhlata barlang /Bulgária leghosszabb barlangja/ barlangászok számára - Szófia.

Részvételi díj: 8.00 \$

B3 - Szófia-Sayova duka idegenforgalmi barlang -
-Glava-Panega karsztforrás - Szófia.

"C" Kirándulás /konferencia utáni kirándulás/
Négy és fél nap

C1 - Szófia-Glava Panega, Sayova duka barlang /idegen-
forgalmi barlang/ - Gradeshtnitza falu - Rushovatai
tavasbarlang; Veliko-Turnovó - Bulgária régi fővá-
rosa - Dranovo városa és kolostora - Bacho Kiro
idegenforgalmi barlang; Pestara városa - Snejanka
idegenforgalmi barlang, Lepenica/tavasbarlang/
márványban, Velingrad fürdőváros mellett - Szófia.

Részvételi díj: 45 \$/fő
81 \$/ 2 fő

C2 - Négy és fél nap

Szófia - Vraca város - Ledenika barlang /idegenfor-
galmi barlang/ - Ponora tavasbarlang /3.500 m/;
Bozhtyonjával/; Karklukovo falu - klasszikus Bulgáriai
karszt és barlangász üdülőház; Glava Panegai karszt-
forrás; Brechnitza falu - Sayova dukai idegenforgalmi
barlang - Gradeshtnitza falu - Rushovatai tavasbar-
lang; Troyan városa -

- Beklementói lelőhely - Raichova dukai kemping, a legmélyebb Bulgáriai barlang 372 m-rel a tengerszint alatt és a Pticsha dukai szakadékbarlang, mind a kettő csak gyakorlott barlangászok részére; Karnare hágó - Pestera városa - Snejanka idegenforgalmi barlang - Szófia.

Részvételi díj: 50 \$ / fő
 82 \$ / 2 fő

C3 - Négy nap

Szófia - Pestera város - Snejanka idegenforgalmi barlang - Plovdiv - Dobrostan falu - Marziganica turistaház - Ahmetiova dupkabarlang, Hralupa, Topcsika /festmények/, csak gyakorlott barlangkutatóknak; Dujba - 108 m szintkülönbség - Ivanova voda, 131 m a Tenger szintje alatt; Csepelare város - barlangkutató ház és muzeum; Trigrade Község - Trigradi sziklák turistaház - Diavolsko garlo idegenforgalmi barlang, 42 m szintkülönbség - Trigradsok jdrelo; Iagodina község - Iagodina barlang részlete - Devin város - Szófia.

Részvételi díj: m 50 \$/fő
 82 \$/2 fő

SZÁLLÁS:

Szállás biztosítása csak előzetes bejelentés alapján lehetséges.

Szálloda		<u>1 fő</u>	<u>2 fő</u>
Négy csillagos, egyágyas	§	22,00	-
Négy csillagos, két ágyas	§	20,90	32,00
Két csillagos, két ágyas	§	8,00	15,00
Egy csillagos, két ágyas	§	6,00	9,60
Turista szálló, két ágyas	§	4,90	6,00
Kemping a városközponttól 30 km-re	§	1,80	-

Az étkezési lehetőségekről és az árakról a II. körlevél ad felvilágosítást.

IX. Kiállítások és egyéb speciális igények

Intézmények és egyének számára lehetőség nyílik barlangokkal kapcsolatos kiállítási anyagok, plakátok bemutatására.

A kiállítandó anyagok számát és méretét a rendezőséggel közölni kell 1979. november 15-ig. Az előzetes jelentkezési lap beküldési határideje 1979. november. 15.

/Jelentkezési lap beszerezhető a Titkárságon/

A költségek a szocialista országokból érkező résztvevők részére a megadott dollárnak megfelelő szocialista valutában fizethetők.

HIRKÁRTYA

A Társulat a karszt- és barlangkutatók friss híreit a "Műsorfüzet"-ben adja közre.

Ezért kérünk minden MKBT tagot, de elsősorban a kutatókat, hogy a minden műsorfüzetben megjelenő "Hirkártyán" a jelentős és közérdekű eredményekről rövid, legfeljebb 5-6 soros tudósítást adjanak.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a műsorfüzet nyomdába adási határideje minden páros hónap 5-e, így technikai okokból csak az előző hónap 25-ig leadott hírek kerülhetnek a következő kéthavi műsorfüzetbe.

Amennyiben a h iranyaghoz rajz is tartozik /pl. új barlang, vagy új feltárás helyszínrajza, térképe/, azt kizárólag nyomdai kivitelezésre alkalmas minőségű, max. 12x17 cm-es pauszrajon küldjék be.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a h iranyag beküldőjének nevét csak kezdőbetűkkel jelöljük, de a hír hitelességéért felelős. A "Hirkártyát" a Társulat Titkárságára

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 6-8.

Magyar Karszt- és Barlangkutató
Társulat

cimére kérjük visszaküldeni.

HIRKÁRTYA

Az alábbi hirt a műsorfüzet havi
számában kívánom megjelentetni.

A hír szövege:

Melléklet:

A hírközlő neve: _____

címe: _____

telefonszáma: _____

dátum

.....
aláírás

79-5279 MTESZ Hny. Bp. / 1. 100 pld.
Felelős vezető: Deli Sándor